

Verklaring inzake de Beleggingsbeginselen PMA

1. Inleiding

Doelstelling

Dit document ("de Verklaring") beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Pensioenfonds Medewerkers Apotheken (PMA). De uitgangspunten worden door het bestuur vastgesteld.

Basis van dit document

De basis voor dit document is de Pensioenwet (PW) die per 1 januari 2007 van kracht is geworden. In de PW wordt bepaald dat de bezittingen, samen met de te verwachten inkomsten van een pensioenfonds, toereikend moeten zijn om de uit de statuten en reglementen voortvloeiende verplichtingen te kunnen dekken. Dit moet blijken uit en door het pensioenfonds op te stellen en te publiceren actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN). Als bijlage bij de ABTN moeten pensioenfondsen een verklaring inzake de beleggingsbeginselen opstellen en actueel houden. Dit document wordt op verzoek aan de deelnemers verstrekt.

Bijwerken van de verklaring

De Verklaring moet om de drie jaar worden herzien. Daarnaast moet het document worden herzien als er tussentijds belangrijke wijzigingen van het beleggingsbeleid optreden.

In de verklaring is een driedeling gemaakt tussen de uitgangspunten, de organisatie en de uitvoering van het beleggingsbeleid.

2. Uitgangspunten

Doel en kerntaken PMA

Stichting Pensioenfonds Medewerkers Apotheken (PMA) is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds. Het fonds verzekert pensioenaanspraken voor apothekersassistenten en overig personeel werkzaam bij een openbare apotheek of een apotheekverwante instelling. De pensioentoezegging is gebaseerd op een middelloonstelsel. De nominale pensioentoezeggingen zullen worden gerealiseerd zolang PMA niet in een situatie van dekkingstekort of zelfs onderdekking verkeert. In een situatie van dekkingstekort of onderdekking zal een korte termijn herstelplan worden opgesteld. Daarin zal worden aangegeven op welke wijze PMA weer uit dekkingstekort denkt te komen. Of nominale pensioenaanspraken daarbij in gevaar zullen komen zal afhangen van de in een eventueel op te stellen korte termijn herstelplan geformuleerde herstelmaatregelen, en het tempo waarin het herstel zich voltrekt. Het beleid is echter zodanig ingericht dat onder een breed scala van omstandigheden de pensioentoezegging kan worden nagekomen met inbegrip van de nagestreefde toeslagverlening. De toeslagverlening is echter te allen tijde voorwaardelijk. Het totale bestand van deelnemers van PMA bestond per ultimo 2010 uit circa 23.500 actieven, ruim 4.300 gepensioneerden en 10.700 gewezen deelnemers. Er zijn ruim 2.000 apotheken aangesloten bij PMA. Het belegde vermogen bedraagt circa 1,2 miljard euro's.

De kerntaken van PMA zijn het verstrekken van pensioenuitkeringen, het beleggen van de pensioengelden en werkzaamheden die daar rechtstreeks verband mee houden.

PMA beoogt niet het maken van winst. Het fonds werkt volgens een actuariële en bedrijfstechnische nota, waarin de financiële opzet van PMA en de grondslagen zijn omschreven.

3. Organisatie

Taken en verantwoordelijkheden: bestuur, beleggingscommissie en directeur

PMA wordt bestuurd door een bestuur van tien leden, waarvan er drie een plaatsvervanger hebben. Het bestuur is, zonder enige uitzondering, eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van PMA inclusief het beleggingsproces. Het bestuur stelt het beleid en de strategie van het pensioenfonds vast. Het bestuur is verantwoordelijk voor het beleggen van de beschikbare gelden in overeenstemming met de beleggingsbeginselen zoals omschreven in deze verklaring inzake beleggingsbeginselen. Het bestuur baseert zich daarbij op de adviezen van de beleggingscommissie, adviezen van de beleidsmedewer-

kers beleggingen van Appolaris, de uitvoeringsorganisatie van PMA en op periodiek uitgevoerde ALM studies. De beleggingscommissie wordt benoemd door het bestuur van PMA en bestaat uit een afvaardiging van vier leden van dit bestuur. De beleggingscommissie heeft de taak het bestuur te adviseren over de beleggingsaangelegenheden in brede zin. Dit betreft zowel advies over het algemene beleggingsbeleid als over meer specifieke zaken. Appolaris ondersteunt de Beleggingscommissie en het Bestuur van PMA met betrekking tot het toezicht op de externe vermogensbeheerders. Het uitvoeringsorgaan adviseert de beleggingscommissie over de uitvoering van het beleggingsbeleid en de inschakeling van externe vermogensbeheerders en adviseurs. Appolaris verzorgt de uitvoering en administratie van de pensioenregeling. PMA heeft Kas Bank aangesteld voor het verzorgen van de beleggingsadministratie, de performancemeting en de compliance met betrekking tot de beleggingen. De leiding van Appolaris berust bij het managementteam, bestaande uit de directeur, de manager financiën en beleggingen en de manager pensioenen. Voor de advisering met betrekking tot het beleggingsbeleid wordt de directeur van Appolaris bijgestaan door twee beleidsmedewerkers beleggingen en de manager financiën en beleggingen.

Sturing, risicobeheersing, rapportage en verantwoording

Tenminste eenmaal per kwartaal rapporteert de directeur van Appolaris aan de beleggingscommissie over alle relevante aspecten met betrekking tot de beleggingen. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van een onafhankelijke externe organisatie die de performancemetingen verricht. Jaarlijks leggen het bestuur en de directie in het jaarverslag, waarvan de jaarrekening onderdeel uitmaakt, verantwoording af over het gevoerde beleid en wordt inzage gegeven in de financiële positie van het fonds.

Het fonds geeft op integrale wijze invulling aan het financiële en risicobeleid waarbij een duidelijke scheidslijn is tussen ex-ante risicomangement, risicobeheersing en het toezicht daarop.

Belangrijk analyse instrument is de periodiek te verrichten Asset Liability Management studie, waarbij de ontwikkelingen van de beleggingen en verplichtingen in hun onderlinge samenhang worden beoordeeld. Bepaald wordt de op termijn beoogde verdeling van het vermogen over de verschillende beleggingscategorieën. Het risicoprofiel van de vermogenssamenstelling wordt geanalyseerd op grond van de verplichtingen van het pensioenfonds. De ALM studie vormt de basis voor het beleggingsplan dat jaarlijks wordt opgesteld.

Het bestuur stelt jaarlijks het beleggingsplan voor het komende jaar vast via de Nota Beleggingsbeleid, waarin de ontwikkeling van de beleggingsportefeuille en de vooruitzichten op de beleggingsmarkten worden beschreven. Het jaarlijkse beleggingsplan omvat normen en bandbreedtes voor:

- de verdeling van de portefeuille over beleggingscategorieën
- de samenstelling van de vastrentende en zakelijke waarden portefeuille
- het valutabeleid
- het gebruik van derivaten.

De Beleggingscommissie heeft het mandaat om de portefeuille binnen de bandbreedtes tactisch in te vullen. Per 1 januari 2011 ziet het strategisch beleggingskader er als volgt uit.

Vermogensverdeling	Normgewichten	Bandbreedtes
Aandelen	40%	35%-45%
Obligaties	39%	34%-44%
Vastgoed	15%	10%-20%
Alternatives	4%	0%-10%
Liquiditeiten	2%	0%-10%

Binnen de kernmarkten aandelen, vastrentende waarden en onroerend goed wordt in de Nota Beleggingsbeleid een verdere verdeling gemaakt naar deelmarkten.

Deskundigheid medewerkers en scheiding van belangen

Het fonds ziet er op toe dat alle direct betrokkenen beschikken over de deskundigheid die voor een goede uitoefening van hun functie vereist is, zodat op professionele wijze een zo hoog mogelijk beleggingsrendement tegen aanvaardbare risico's tot stand komt. Van belang daarbij is dat de aan de beleggingen verbonden risico's goed worden beheerst. PMA heeft een professionele organisatie ingehuurd om deze risico's in kaart te brengen en te monitoren.

Om mogelijke belangenverstremgeling, misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie te voorkomen, hebben direct betrokkenen van het fonds een gedragscode ondertekend die door het bestuur is vastgesteld en mede door het Nederlands Compliance Instituut wordt bewaakt.

Risicobeheersing beleggingen en verplichtingen

Het beleggingsplan is gericht op het beheersen van verschillende vormen risico's.

Bij de vaststelling van de jaarlijkse Nota Beleggingsbeleid zal onder meer rekening worden gehouden met de huidige en verwachte dekkingsgraad. Gedurende het jaar wordt tijdens de vergaderingen van de Beleggingscommissie getoetst of de werkelijke situatie overeenkomt met de verwachtingen. Afhankelijk van de marktontwikkelingen kan bijstelling van het beleggingsbeleid plaatsvinden, waarbij wordt gekeken naar eventuele wijziging van de samenstelling van de beleggingsportefeuille en de mate van afdekking van de belegging- en renterisico's. Flexibiliteit gedurende het jaar is daarmee van belang.

Door de invoering van het nieuw Financieel Toetsings Kader (nFTK) kwam het renterisico van de beleggingen ten opzichte van de verplichtingen meer naar voren, omdat de pensioenverplichtingen op marktwaarde worden gewaardeerd. PMA heeft in zijn beleggingsbeleid de kaders weergegeven voor het afdekken van dit renterisico.

Daarnaast wordt het valutarisico in de beleggingsportefeuille gedeeltelijk strategisch afgedekt. Het stellen van limieten binnen de geselecteerde beleggingsfondsen en de beleggingsmandaten zorgen voor een verdere beperking van het beleggingsrisico.

Operationele risico's worden beheerst door hoge eisen te stellen aan de externe en interne controles en aan dienstverlening van derden en door het opschrift stellen van processen en certificering van deze processen.

4. Uitvoering beleggingsbeleid

Doelstelling

De algemene doelstelling van het beleggingsbeleid is het behalen van een zo hoog mogelijk financieel rendement dat maatschappelijk verantwoord is zodanig dat de indexering uit de opbrengsten gefinancierd kan worden en het risico zodanig is dat voorkomen wordt dat er een onacceptabele kans op onderdekking ontstaat. Het bestuur bepaalt welke risico's PMA bereid is daarbij te aanvaarden en houdt hierbij rekening met de opbouw van het deelnemersbestand, de solvabiliteit en de wenselijkheid van stabiele premies.

Solide wijze

De Beleggingscommissie van PMA voert het beleggingsbeleid op solide wijze uit. De volgende uitgangspunten staan centraal (zogenaamde "prudent person" regel):

- de activa worden belegd in het belang van de (gewezen) deelnemers, gepensioneerden en hun pensioengerechtigde nagelaten betrekkingen.
- de activa worden zodanig belegd dat de kwaliteit, veiligheid en liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel wordt gewaarborgd. Het risico- en rendementsprofiel van de totale portefeuille moet steeds afgestemd zijn op de verplichtingenstructuur van het pensioenfonds.
- de activa worden zorgvuldig gespreid. Hiervoor wordt periodiek een uitgebreide ALM analyse uitgevoerd.
- deskundig en zorgvuldig vermogensbeheer.

De Beleggingscommissie van PMA beslist ten aanzien van het selectieproces van vermogensbeheerders. Dit selectieproces vindt plaats op basis van objectieve criteria zoals historische rendementen, organisatie aspecten, beleggingsstijl en kosten. De gemaakte afwegingen en de daarbij gehanteerde argumenten blijken uit een systematisch opgebouwd selectie- en evaluatierapport opgesteld door Appolaris op grond waarvan het bestuur van PMA bepaalt om wel of niet een deel van het beheer van vermogen aan een bepaalde vermogensbeheerder uit te besteden.

Met elke vermogensbeheerder zijn heldere beleggingsrichtlijnen afgesproken, waarbinnen de beheerder kan beleggen. Kas Bank controleert de beheerders maandelijks en rapporteert hierover tevens op

kwartaalbasis aan het bestuur van PMA. Daarbij wordt ook getoetst in hoeverre de uitvoering van het beleggingsbeleid in overeenstemming is met het voorgenomen beleid.

Kostenbeheersing

Bij het doen uitvoeren van het beleggingsbeleid maakt PMA geen andere kosten dan die redelijk zijn in relatie tot de omvang en samenstelling van de beleggingen en de doelstellingen van PMA.

Waardering

De beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. Indien beschikbaar wordt de beurswaarde als actuele waarde gehanteerd.

Beleggingsvrijheid en grenzen

PMA beoordeelt elke belegging op grond van risico- en rendementsoverwegingen. Volgens de prudent person regel is daarbij op voorhand geen enkele afzonderlijke beleggingscategorie, beleggingsinstrument of beleggingstechniek uit te sluiten, omdat steeds wordt gekeken naar het effect van de belegging op de totale portefeuille in relatie tot de verplichtingenstructuur. Uiteraard werkt PMA echter niet mee aan een beleggingstransactie die, bijvoorbeeld op grond van het internationale recht, verboden is. Voorts onthoudt PMA zich van een belegging indien daardoor strafbare of moreel verwerpelijke gedragingen worden bevorderd.

Maatschappelijke verantwoordelijkheid

Als institutionele belegger heeft PMA, naast het behalen van een goed rendement, ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid. PMA houdt daarom nadrukkelijk rekening met de opvattingen over normen en waarden in onze samenleving. PMA betreft informatie over duurzame economische groei bij haar analyses van de beleggingen en brengt het belang daarvan onder de aandacht van haar externe vermogensbeheerders. PMA is van mening dat duurzaamheid en corporate governance onlosmakelijk zijn verbonden met zorgvuldig ondernemerschap. Uitvoering van dit duurzaamheids- en corporate governance beleid van PMA wordt steeds getoetst aan haar primaire verantwoordelijkheid – beleggen in het belang van de (gewezen) deelnemers. De aandacht voor het duurzame aspect van de beleggingen krijgt zijn praktische invulling in de jaarlijkse Nota Beleggingsbeleid.